

ЗВЯЗДА

ОРГАН ЦК КП(б) БЕЛАРУСІ, СОЎНАРКОМА
І ПРЭЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА БССР

№ 45 (7212)

Аўторак, 1 жніўня 1944 г.

Цана 20 к.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Маршалу Савецкага Саюза РАКАСОЎСКАМУ

Войскі 1-га Беларускага фронту, пасля жорсткіх баёў, штурмам авалодалі гарадамі і буйнымі вузламі камунікацый Седлец, Мінск Мазавецкі, Лукаў — магутнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў на подступах да Варшавы.

У баях за авалоданне гарадамі Седлец, Мінск Мазавецкі і Лукаў вызначыліся танкісты генерал-маёра Радзійскага, генерал-маёра танкавых войск Юшчука, генерал-лейтэнанта танкавых войск Папова, генерал-маёра танкавых войск Ведзенсэва, генерал-маёра танкавых войск Дубавога, палкоўніка Канстанцінава, палкоўніка Паўлушка, палкоўніка Жарава, палкоўніка Шэўчэнка, палкоўніка Сцяпанавы, палкоўніка Туранкова, палкоўніка Піскарова, падпалкоўніка Піўнева, падпалкоўніка Макарава; кавалерысты генерал-лейтэнанта Крукава, генерал-маёра Ягодзіна, генерал-маёра Мілерава, генерал-маёра Курсакова; войскі генерал-лейтэнанта Гусева, генерал-маёра Анашкіна, генерал-маёра Чарнова, палкоўніка Каладзе; артылерысты генерал-маёра артылеры Лярскага, палкоўніка Копелева, палкоўніка Нікіціна, палкоўніка Маляўскага, падпалкоўніка Мухачова, падпалкоўніка Шчэрбенюка, падпалкоўніка Шадрухіна, маёра Сушмарчанка;

лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі Палыніна, генерал-маёра авіяцыі Крупскага, генерал-маёра авіяцыі Токарава, генерал-маёра авіяцыі Сіднева, падпалкоўніка Гаўрыльчанка, маёра Уханева; сапёры палкоўніка Камарова, палкоўніка Левіна, капітана Дагаева; сувязісты палкоўніка Ігнацьева, палкоўніка Беленка, маёра Леснікова, маёра Цыбулька. У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі Седлец, Мінск Мазавецкі і Лукаў, прадставіць да прысваення найменавання „Седлецкіх“ і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 31 ліпеня, у 22 гадзіны сталіца нашай Радзімы Масква ад імені Радзімы салютуе доблесным вайскам 1-га Беларускага фронту, якія авалодалі гарадамі Седлец, Мінск Мазавецкі і Лукаў — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўляю падзяку кіруемым Вамі вайскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне гарадоў Седлец, Мінск Мазавецкі і Лукаў.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы! Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

31 ліпеня 1944 г.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Генералу арміі БАГРАМЯНУ

Войскі 1-га Прыбалтыйскага фронту, у выніку імклівага маневра танкавых злучэнняў і пяхоты, сёння, 31 ліпеня з баямі авалодалі гарадамі Іелгава (Мітава) — асноўным вузлом камунікацый, якія звязваюць Прыбалтыку з Усходняй Прусыяй.

У баях за авалоданне гарадамі Іелгава вызначыліся танкісты генерал-лейтэнанта танкавых войск Обухава, генерал-маёра танкавых войск Белага, палкоўніка Крэмера, падпалкоўніка Старадубцава, генерал-маёра танкавых войск Радзіонава, генерал-маёра танкавых войск Асланава, генерал-маёра танкавых войск Скарнякова, палкоўніка Максімава, падпалкоўніка Нікалаева, падпалкоўніка Яблакава, падпалкоўніка Шукоідзе, падпалкоўніка Кашалёва, падпалкоўніка Комка; войскі генерал-лейтэнанта Крэйзера, генерал-лейтэнанта Місана, генерал-маёра Неве-рава, генерал-маёра Патапенка, генерал-маёра Юхімчука, генерал-маёра Радзіонава, палкоўніка Сабяніна, падпалкоўніка Лянівага, падпалкоўніка Буціна, падпалкоўніка Праскурня, маёра Парамонава; артылерысты генерал-палкоўніка артылеры Хлебнікова, генерал-маёра артылеры Цялегіна, генерал-маёра артылеры Бажанава, генерал-маёра артылеры Іонава, палкоўніка Эдэльсона, палкоўніка Вілікага, палкоўніка Казлова, падпалкоўніка Баскомскага, палкоўніка Гнашына, падпалкоўніка Віскова, палкоўніка

Барышэва, маёра Ефімава; лётчыкі генерал-лейтэнанта авіяцыі Папівіна, генерал-маёра авіяцыі Сандавала, палкоўніка Скок, палкоўніка Фокіна, палкоўніка Кітаева, палкоўніка Сталіна, палкоўніка Аляксандрава, палкоўніка Кучма, палкоўніка Курбатава, маёра Марцьянава, маёра Ільіна, маёра Лутохіна; сапёры генерал-маёра інжынерных войск Косарава, генерал-маёра інжынерных войск Бажанава, падпалкоўніка Іванова, падпалкоўніка Кузняцова; сувязісты генерал-маёра войск сувязі Бабкіна, палкоўніка Чарнова, палкоўніка Абанічава, палкоўніка Борзабагата, падпалкоўніка Старычкова.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях за авалоданне гарадамі Іелгава (Мітава), прадставіць да прысваення найменавання „Мітаўскіх“ і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 31 ліпеня, у 23 гадзіны сталіца нашай Радзімы Масква ад імені Радзімы салютуе доблесным вайскам 1-га Прыбалтыйскага фронту, якія авалодалі гарадамі Іелгава, — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўляю падзяку кіруемым Вамі вайскам, якія ўдзельнічалі ў баях за вызваленне горада Іелгава.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы! Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

ліпеня 1944 года.

Учора Масква зноў тройчы салютавала ў чэсць новых бліскучых перамог Чырвонай Арміі.

Совецкія воіны авалодалі гарадамі Іелгава (Мітава), фарсіравалі Нёман, прасунуліся ўперад да 50 кілометраў, а на фронту да 230 кілометраў, авалодалі гарадамі Седлец і Мінск Мазавецкі, вядуць баі на подступах да Варшавы.

Блізка дзень поўнага разгрому ненавіснай гітлераўскай Германіі.

ЗАГАД

Вярхоўнага Галоўнакамандуючага
Генералу арміі ЧЭРНЯХОЎСКАМУ

Войскі 3-га Беларускага фронту, перайшоўшы ў наступленне, фарсіравалі раку Нёман, прарвалі вельмі ўмацаваную абарону праціўніка на заходнім беразе Нёмана і за тры дні наступальных баёў прасунуліся ў глыбіню да 50 кілометраў, пашырыўшы прарыв на фронту да 230 кілометраў.

У ходзе наступлення войскі фронту авалодалі гарадамі і буйнай чыгуначнай станцыяй Марыямпаль, важнымі вузламі камунікацый Пільвішкі, Шастакоў, Сейны і занялі звыш 1.500 другіх населеных пунктаў.

У баях пры фарсіраванні Нёмана і прарыве абароны немцаў вызначыліся войскі генерал-палкоўніка Галіцкага, генерал-палкоўніка Глаголева, генерал-лейтэнанта Марозава, генерал-палкоўніка Крылова, генерал-маёра Гур'ева, генерал-маёра Шафранава, генерал-лейтэнанта Завадоўскага, генерал-лейтэнанта Кашавага, генерал-маёра Олешава, генерал-маёра Правалава, генерал-маёра Паплаўскага, палкоўніка Толсцікава, генерал-маёра Бурмакова, генерал-маёра Цыганова, генерал-маёра Чарнова, палкоўніка Волкава, генерал-маёра Петэрса, палкоўніка Каўтунова, генерал-маёра Берастава, палкоўніка Кацюшына, генерал-маёра Енішына, палкоўніка Юрына, генерал-маёра Калініна; артылерысты генерал-палкоўніка артылеры Барсукова, генерал-маёра артылеры Фёдарова, генерал-маёра артылеры Старасціна, генерал-лейтэнанта артылеры Сямёнава, генерал-маёра артылеры Сёміна, генерал-маёра артылеры Сазонава, генерал-лейтэнанта артылеры Бадрова, палкоўніка Сокалава, палкоўніка Сядова, палкоўніка Тоўбіс, палкоўніка Глушкова, палкоўніка Кобзева, палкоўніка Русецкага, палкоўніка Фядотава, палкоўніка Барскага, палкоўніка Шульга, палкоўніка Кулікава; танкісты генерал-палкоўніка танкавых войск Родзіна, генерал-маёра танкавых войск Бурдзейнага, генерал-маёра танкавых войск Невцетайла, палкоўніка Бурлыга; лётчыкі генерал-палкоўніка авіяцыі Хрукіна, генерал-лейтэнанта авіяцыі Благавешчанскага, генерал-маёра авіяцыі Захарава, палкоўніка Пруткава, палкоўніка Васільева, палкоўніка Пуяд; сапёры генерал-лейтэнанта інжынерных войск Баранава, генерал-маёра інжынерных войск Бардзілоўскага, генерал-маёра інжынерных войск Зверава, генерал-маёра інжынерных войск Мар'іна, палкоўніка Неміроўскага, палкоўніка Шыло, маёра Сямёнава, палкоўніка Леймана, падпалкоўніка Паплаўскага, палкоўніка Салдаценкава, палкоўніка Лукашэнка; сувязісты генерал-маёра войск сувязі Бурава, палкоўніка Прыхадай, падпалкоўніка Штэймана, палкоўніка Давідзенка, палкоўніка Бельшава.

У азнаменаванне атрыманай перамогі злучэнні і часці, якія найбольш вызначыліся ў баях пры фарсіраванні Нёмана і прарыве абароны немцаў, прадставіць да прысваення найменавання «Нёманскіх» і да ўзнагароджання ордэнамі.

Сёння, 31 ліпеня, у 24 гадзіны сталіца нашай Радзімы Масква ад імені Радзімы салютуе доблесным вайскам 3-га Беларускага фронту, якія фарсіравалі Нёман і прарвалі абарону праціўніка, — дваццацю артылерыйскімі залпамі з двухсот дваццаці чатырох гармат.

За выдатныя баявыя дзеянні аб'яўляю падзяку кіруемым Вамі вайскам, якія ўдзельнічалі ў баях пры фарсіраванні Нёмана і прарыве абароны немцаў.

Вечная слава героям, паўшым у баях за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы!

Смерць нямецкім захопнікам!

Вярхоўны Галоўнакамандуючы

Маршал Савецкага Саюза **І. СТАЛІН.**

31 ліпеня 1944 года.

Па рэспубліцы

Ад Совецкага Інформбюро З АПЕРАТЫўНАЙ ЗВОДКІ ЗА 30 ЛІПЕНЯ 1944 г.

На працягу 30 ліпеня на захадзе і паўднёвым захадзе ад горада Пскоў нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і занялі больш 100 населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты **Відовічы, Лісчкі, Сянно, Ірбоска (Ізборск), Пятрова, Лыяна, Балві** і чыгуначныя станцыі **Ірбоска, Бея, Віксна, Балві**.

На захадзе ад горада Даўгаўпілс нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 80 населеных пунктаў, у тым ліку населеныя пункты **Вільчаны, Стэл-мужэ, Водмінцэ, Авіляй, Дусетос, Кавалей** і чыгуначную станцыю **Ілукстэ**.

На паўночным усходзе і поўначы ад горада Шаўляй (Шаўлі) нашы войскі, развіваючы паспяховае наступленне, авалодалі павятовым цэнтрам Літоўскай ССР горадам і чыгуначнай станцыяй **Біржай**, павятовым цэнтрам Латвійскай ССР горадам і чыгуначнай станцыяй **Бауска**, а таксама з баямі занялі больш 300 другіх населеных пунктаў.

На захадзе ад горада Брэст нашы войскі, прадаўжаючы наступленне, з баямі занялі больш 200 населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты **Януў, Падляскі, Барсукі, Канстантынуў, Марыямпаль, Воргуле, Мане, Луковіска, Войнуў, Прушын** і чыгуначныя станцыі **Януў Падляскі, Канстантынуў, Марыямпаль, Морды**. Нашы войскі завяршылі ліквідацыю акружанай групіроўкі праціўніка на захадзе ад горада Брэст. З прычыны супраціўлення большай частка акружаных нямецка-фашысцкіх часцей знішчана нашымі войскамі. Праціўнік пакінуў на полі бою больш 15.000 труп паў сваіх салдат і афіцэраў. Рэшткі разгромленых часцей праціўніка агульнай колькасцю звыш 2.000 салдат і афіцэраў зда-ліся ў палон нашым войскам. Паводле папярэдніх даных, нашы войскі захапілі наступныя трафеі: танкаў—32, самаходных гармат—19, гармат розных калібраў—112, мінамёт-таў—133, кулямёт-таў—306, аўтамашыны—4.000, трактараў і цягачоў—50, павозак з грузамі ваеннай маёмасці—2.000, ко-ней—8.000.

На паўднёвым захадзе ад горада Львоў нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і авалодалі раённымі цэнтрамі Драгабычскай абласці горадам **Камарно, Крукеніч**, а таксама занялі больш 70 другіх населеных пунктаў.

На захадзе ад горада Станіслаў нашы войскі авалодалі раённым цэнтрам Станіслаўскай абласці горадам **Даліна**, а таксама з баямі занялі больш 30 другіх населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты **Крэховіцэ, Надзеюў, Рахін, Брочкуў, Выгода, Мізунь, Стары, Пшэнічкі** і чыгуначныя станцыі **Крэховіцэ, Рахін, Даліна**.

На другіх участках фронту—без істотных змен. За 29 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 101 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 20 самалётаў праціўніка.

З АПЕРАТЫўНАЙ ЗВОДКІ ЗА 31 ЛІПЕНЯ 1944 г.

На працягу 31 ліпеня на захадзе і паўднёвым захадзе ад горада Пскоў нашы войскі прадаўжалі весці наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 80 населеных пунктаў.

На паўночным захадзе і захадзе ад горада Даўгаўпілс (Дзвінск) нашы войскі паспяхова прасоўваліся ўперад і з баямі занялі больш 300 населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеныя пункты.

Войскі **1-га Прыбалтыйскага фронту** ў выніку імклівага маневра танкавых злучэнняў і пяхоты 31-га ліпеня з баямі авалодалі асноўным вузлом камунікацый, якія звязваюць Прыбалтыку з Усходняй Прусіяй, — горадам **Іелгава (Мітава)**.

На захадзе і паўднёвым захадзе ад горада Укмерге нашы войскі вялі наступальныя баі, у ходзе якіх занялі больш 200 населеных пунктаў.

Войскі **3-га Беларускага фронту**, развіваючы паспяховае наступленне, авалодалі павятовым цэнтрам Літоўскай ССР горадам **Марыямпаль**, вузлавой чыгуначнай станцыяй **Казлова Руда**, а таксама з баямі занялі больш 900 другіх населеных пунктаў, у тым ліку буйныя населеныя пункты **Пільвішкі, Сургуце, Шумск, Міхалін, Людвінаў, Красна, Шастакоў, Огарыне, Неравы, Сейны** і чыгуначныя станцыі **Юрэ, Багата, Пільвішкі, Вінці, Марыямпаль, Красна, Шастакоў**.

На захадзе і паўднёвым захадзе ад горада Гродна нашы войскі з баямі прасоўваліся ўперад і занялі больш 100 населеных пунктаў, сярод якіх буйныя населеныя пункты **Падборава, Капец, Язева, Штабін, Сухаволя, Ходаруўка, Карыцін, Крукаўшчызна, Мілеўскае** і чыгуначная станцыя **Сайно**.

Войскі **1-га Беларускага фронту** пасля ўпорных баёў штурмам авалодалі горадамі і буйнымі вузламі камунікацый **Седлец і Мінск Мазавецкі** — магутнымі апорнымі пунктамі абароны немцаў на подступах да **Варшавы**, а таксама з баямі занялі больш 500 другіх населеных пунктаў, у тым ліку горад **Радзымін, горад Валомін, горад Отвоцк**, буйныя населеныя пункты **Сарнакі, Морды, Галубля, Кжэслін, Ополе** і чыгуначныя станцыі **Брошкуў, Дзембе Вельке, Радзымін, Валомін, Отвоцк**.

На другіх участках фронту — без істотных змен. За 30 ліпеня нашы войскі на ўсіх франтах падбілі і знішчылі 81 нямецкі танк. У паветраных баях і агнём зенітнай артылерыі збіта 32 самалёты праціўніка.

АДНАўЛЯЮЦА МТС МІНСКАІ АБЛАСЦІ

Да вайны ў Мінскай абласці было 62 МТС. Больш 2.200 трактараў абслугоўвалі тады калгасы абласці. Большасць МТС амаль поўнасцю разбурана акупантамі.

Ва ўсіх МТС зараз пачаліся аднаўленчыя работы. На месца выехаў кіруючы састаў, спецыялісты. Мінскую МТС узначаліў ранейшы дырэктар тав. Казлоў, які вярнуўся з партызанскага атрада, у Дукорскую МТС дырэктарам назначан

партызан тав. Кавальчук, партызаны тт. Анохін і Абражновіч выехалі кіраваць МТС Лагойскага раёна. У МТС абласці накіравана каля двухсот былых партызан-аграномаў, зоатэхнікаў, механікаў, ветэрынарных урачоў, трактарыстаў. Зноў сфарміраваныя калектывы МТС збіраюць маёмасць, абсталяванне, пачалі рамонт наяўных трактараў, аднаўляюць будынкі.

(БЕЛТА).

ПАСПЯХОВА ПРАВОДЗЯЦЬ СЕНАКАШЭННЕ

Паспяхова праходзіць сенакашэнне ва ўсіх калгасах Верменскага сельсавета, Смалявіцкага раёна. Дружна ўзяліся за працу калгаснікі сельгасарцелі «**Новае жыццё**». Старшыня калгаса партызан Аляксандр Чысты ўмела арганізаваў працу. Тут ужо ўбрана каля 30 гектараў сенажаці.

У калгасе добра падрыхтаваліся да ўборкі ўраджая. Агледжаны і прыведзены ў парадак усе гумны, адрамантавана жніярка.

Актыўна і арганізавана праводзіцца сенакашэнне і ў калгасе «**1 Мая**». Апрача гэтага калгаснікі прыступілі да ўборкі жыта.

Натхнёныя выдатнымі поспехамі гераічнай Чырвонай Арміі, калгаснікі Смалявіцкага раёна рашылі ў гэтым годзе сабраць увесь ураджай у самыя сціслыя тэрміны і без страт.

ІВАН ТРАФІМАЎ — сакратар Верменскага сельсавета, Смалявіцкага раёна.

ПЕРАМОГІ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ НАТХНЯЮЦЬ У ПРАЦЫ

ЧЫРВОНАЯ СЛАБАДА. Грандыёзныя перамогі Чырвонай Арміі на франтах Айчынай вайны натхняюць калгаснікаў сельгасарцелі «**Пуцілавец**», Замагільскага сельсавета, на хутчэйшае аднаўленне калектывнай гаспадаркі. Выключна актыўна і арганізавана ў калгасе прайшла сенаўборка. Скошана

і застагавана больш 300 гектараў сенажаці.

Цяпер у калгасе разгорнута ўборка ўраджая. На жніво выходзяць усе калгаснікі. Спартборнічаючы паміж сабой, калгаснікі змагаюцца за хутчэйшае і добраяснае правядзенне жніва.

А. БЛІЗНЮК, аграном.

Пушчан спіртзавод

ГРЭСК. (Наш. кар.). Калектыву Покрышаўскага спіртзавода за кароткі час пусціў у эксплуатацыю сваё прадпрыемства. На заводзе атрымана першая прадукцыя.

Гэтымі днямі ў раёне будзе адноўлен лесапільны завод, прадукцыя якога пойдзе на адбудову раённага цэнтра і спаленых нямецкімі акупантамі калгасаў.

Радыеперадачы

для сем'яў франтавікоў

Беларускі радыекамітэт трансліруе пісьмы франтавікоў сваім родным і знаёмым. Больш 50 пісем афіцэраў, сержантаў і байцоў Чырвонай Арміі перададана праз гарадскі радыевузел сем'ям франтавікоў горада Мінска.

Будзе таксама арганізавана перадача пісем сем'яў ваеннаслужачых.

НА ПОШЦЕ І ТЭЛЕГРАФЕ МІНСКА

З вялікім энтузіязмам пачалі працаваць работнікі пошты і тэлеграфа горада Мінска. Мінская наштовае кантора ўжо арганізавала некалькі аддзяленняў і агенцтваў у горадзе і ў Мінскім сельскім раёне.

У Мінск ідуць пісьмы з усіх канцоў Совецкага Саюза.

Лік карэспандэнцый з кожным днём узрастае.

Амаль ва ўсе гарады рэспублікі газеты і ўся карэспандэнцыйная пасылаецца самалётамі. Праз дзень ідуць паштовыя самалёты на Вілейку, Баранавічы і Слуцк. Арганізуецца авіяпаштовая сувязь з Вільнюсам.

Да вайны Мінскі тэлефонна-тэлеграфны вузел быў адным з буйнейшых у Совецкім Саюзе. Адступаючы, нямецкія нягоднікі знішчылі і разбурылі рад сетак. Зараз паскоранымі тэмпамі манціруецца тэлеграф і міжгародняя станцыя і аднаўляецца сувязь з абласнымі цэнтрамі рэспублікі.

З Масквой і амаль з усімі

раённымі цэнтрамі Мінскай абласці сувязь ужо наладжана. Зараз на тэлеграфе ідзе масавая падрыхтоўка кадраў. Звыш 500 чалавек навучаецца прафесіяў тэлеграфістаў, тэлефанаістаў, аглядальнікаў сувязі.

Будуць займацца на роднай мове

БАРАНАВІЧЫ, 28 ліпеня. (БЕЛТА). З 11 беларускіх, рускіх, польскіх і яўрэйскіх школ, што меліся ў горадзе да вайны, немцы разбурылі, узарвалі і спалілі шэсць. Астатнія пяць школ былі заняты пад казармы для салдат. Некалькі адкрытых пры немцах школ туліліся ў маленькіх жылых дамах.

Акупанты стараліся адвучыць дзяцей ад роднай пісьменнасці. Падручнікі друкаваліся латынскім шрыфтам. Таму дзеці першых трох класаў да гэтага часу не ведаюць цалкам беларускага і рускага альфабетаў.

МУЗЫКАЛЬНАЕ ЖЫЦЦЕ СТАЛІЦЫ

Гутарка з дырэктарам Беларускай Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўнай Філармоніі тав. А. С. Аркадзевым.

У Мінску разгортвае сваю работу Беларускай Ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга Дзяржаўная Філармонія. З прыбыўшых сюды артыстаў створана некалькі канцэртна-эстрадных брыгад. Яны далі ўжо 15 канцэртаў у партызанскіх брыгадах і ваенных часцях, абслужыўшы каля 15 тыс. партызан і байцоў.

Нядаўна ў Мінск прыбыў Дзяржаўны ансамбль песні і танца БССР пад кіраўніцтвам Г.Р. Шырмы. Ансамбль актыўна ўключыўся ў абслугоўванне партызан, ваенных часцей і насельніцтва горада сваімі канцэртамі.

26 ліпеня дзве брыгады артыстаў накіраваны на абслугоўванне гарадоў і раённых цэнтраў рэспублікі. Брыгады дадуць дэсяткі канцэртаў на прадпрыемствах, у калгасах і ў шпітальных.

Пры філармоніі ствараюцца вакальны квартэт, смычковы квартэт і аркестр народных інструментаў.

Вялікая ўвага надаецца арганізацыі Дзяржаўнага хора БССР і сімфанічнага аркестра. Для гэтай мэты ў раёны рэспублікі выязджаюць працэсійныя філармоніі, якія будуць выяўляць неабходныя кадры спевакоў і музыкантаў.

Зараз у Маскве рыхтуе праграму з беларускіх літаратурных і музычных твораў джаз-аркестр пад кіраўніцтвам Эдзі Рознера, які неўзабаве павінен прыехаць у Мінск.

Намечана таксама шырокае запрашэнне ў сталіцу Беларусі нацыянальных ансамбляў саюзных рэспублік.

ГАНЧАРНАЯ АРЦЕЛЬ

КАПЫЛЬ. (Наш. кар.). З першых дзён вызвалення ў раённым цэнтры аднавіла сваю працу ганчарная арцель. На кожны кірмаш арцель вывозіць многа пасуды: званы, міскі, гаршкі, талеркі і г. д. Пасуда арцелі карыстаецца ў калгаснікаў вялікім попытам.

Совецкія падручнікі былі абвешчаны па-за законам. Быў выдадзены загад, у якім пад пагрозай расстрэлу прапаноўвалася здаць усе кнігі савецкіх выданняў, уключаючы падручнікі фізікі, хіміі, геаметрыі. Але настаўнікі хавалі савецкія падручнікі, мастацкую літаратуру, наглядныя дапаможнікі.

Зараз рамонтуюцца школьная маёмасць. Раецца школьная мэбля. Кончан улік дзяцей. Вучні мяркуюцца па беларускіх, польскіх школах у лежнасці ад іх жадання.

1 жніўня 1944 г.

АБЛАСНОЎ НАРАДЗЕ

пена ў Мінску адасная нарада сакрайкомаў партыі, выканкомаў райсоветаў працоўных і райземадзелаў. Урады прынялі ўдзел у ЦК КП(б) Беларусі і Аўхімовіч.

Пад аб аднаўленні саюгасаў і МТС абавяздзены ўборкі і к сельскагаспадаруктаў выступіў сакрама партыі тав. Нікіадчык расказаў аб развіцці сельскай сталічнай абласці гэта года, паказаў ахгадовага крываваарання немцаў і падачы па хуткаму ад сельскай гаспадаркі вайны, — гаворыць да — Мінская абласці з перадавых уцы. 3 года ў годна і якасна расла гражывёлагадоўля, паяўраджаі. Сельскаяка была аснашчонааснай машынай тэхна калгасных паляхла звыш двух тысячх савецкіх трактараўіных сельскагаспамашын.

Імецкія захопнікі, — прадакладчык, — нанесліга гаспадарцы абласціана цяжкія страты. Запласці пасеўная плошчаылася на 190 тысяч гекна 73—75 процантаўылася пагалоўе коней.се 62 машынна-трактанстанцыі, якія да вайнылі калгасам велізарнуюогу, разбураны ці спалецецкімі бандытамі. Асабпацярпелі Пleshчаніцкі,льскі, Смалявіцкі раёны.ешчаніцкім раёне спале000 двароў; 29 вёсак спаў Смалявіцкім раёне.

З радасцю і натхненнемўня абласці сустрэліывызваліцельніцу — гераічЧырвоную Армію. З пержа дзён вызвалення парасавецкія арганізацыіаблі вялікую арганізацыйлітычную работу. Адноўсе сельсоветы дэпутарацоўных, а таксама звышчы калгасаў, арганізаванаМТС. Мінская, Слуцкая ія машынна-трактарныяцы падрыхтавалі ўжотары да работы.

большасці калгасаў дружарганізавана разгортваецўборка ўраджаю; убраназвыш 3.000 гектараў азі.

У сельгасарцелі „Праар“, Слуцкага раёна, кал-

гаснікі наладзілі зажынкі, першы сноп новага ўраджаю яны ўпрыгожылі партрэтам таварыша Сталіна. За першы дзень тут было ўбрана 18 гектараў жыта. Калгаснікі ўзялі абавязцельства — у сціслыя тэрміны і без страт ўбраць увесь ураджай і звярнуліся да ўсіх калгаснікаў і калгасніц раёна з заклікам даць больш хлеба для гераічнай Чырвонай Арміі. Гэты заклік знайшоў гарачы водгук сярод калгаснага сялянства раёна.

Па дакладу разгарнуліся ажыўленыя спрэчкі. Выступілі сакратары райкомаў партыі: Слуцкага — тав. **Канановіч**, Пухавіцкага — тав. **Жур**, Мінскага (сельскага) — тав. **Альхімовіч**, Любанскага — тав. **Баравік**, Старадарожскага — тав. **Клейко**, намеснік старшынны выканкома аблсовета тав. **Крайцоў**, начальнік абласнога зямельнага аддзела тав. **Лапша**, старшыня выканкома Смалявіцкага райсовета тав. **Міхалаў**, сакратар абкома комсамола тав. **Сцяпанцоў**, загадчы Грэскага райземадзела тав. **Юдзіцкі**, упаўнаважаны наркамата нарыхтовак на Мінскай абласці тав. **Цэнцыпер** і іншыя.

Выступіўшы падзяліліся вопытам работы па аднаўленню сельскай гаспадаркі ў раёнах, вызвалены ад нямецкіх разбойнікаў. Усе прамоўцы адзначалі вялікі папрытызм калгаснага сялянства, яго жаданне ўсямерна дапамагчы доблеснай Чырвонай Арміі, якая паспяхова ачышчае савецкую зямлю ад пракрытых захопнікаў.

Разам з тым на нарадзе адзначаліся асобныя кіраўнікі раёнаў, як Барысаўскага, Крупскага, Старадарожскага, якія не зразумелі асаблівасці і умоў уборкі ў гэтым годзе. Тут марудзяць з арганізацыйна-гаспадарчым умацаваннем калгасаў. У многіх калгасах Старадарожскага раёна не выбраны праўленні, не абмеркаван статут сельгасарцелі.

Сур'ёзнай крытыцы была падвергнута работа нарыхтоўчых арганізацый абласці, якія марудна аднаўляюць сваю гаспадарку, недастаткова падрыхтавалі складскія памяшканні і вагавую гаспадарку да прыёмкі збожжа новага ўраджаю.

У канцы нарады з прамовамі аб неадкладных задачах па аднаўленню калгаснай вытворчасці і хутчэйшай арганізацыі ўборкі ўраджаю выступілі сакратар ЦК КП(б)Б тав. **Малін** і сакратар абласнога камітэта партыі тав. **Казлоў**.

МОЛАДЗЬ ЗАГАТАЎЛЯЕ СІЛОС

АРМА. Добра працуе на арцы траў моладзь сельгасарцелі «Ударнік», Задубскага савета. Тут створана дзецькомсамольска-маладзёжввенняў, якія ўзначальрб вопытныя касцы. З рада позняга вечара працы моладзь, выконваючыыя нормы на 200 і большантаў. Яны ўжо скасілі400 гектараў. У выходдні моладзь працуе па заўцы сілосу. Падрыхтавако некалькі траншэй і завезена 300 тон кармоў.

ВАЕННЫМІ ТЭМПАМІ

Дзесяткі будаўнічых брыгад горада Слуцка штодзённа працуюць на рамонце млынавага камбіната. Гэта адно з буйнейшых прадпрыемстваў горада. Пры адступленні немцы падпалілі будынак, але агонь хутка быў патушан мясцовым насельніцтвам і чырвонаармейцамі, якія першымі ўварваліся ў горад. Цяпер гэты камбінат рамантуецца. Будаўнічыя работы ідуць ваеннымі тэмпамі.

Партыйнае жыццё АРГАНІЗАТАРЫ АДНАЎЛЕННЯ

Партарганізацыя аднаго завода

Першым у Мінску пасля яго вызвалення пачаў працаваць хлебазавод-аўтамат.

Сучасны сакратар пярвiчнай партарганізацыі тав. Штэйнгарт Ш. М. прыйшоў на завод разам з першымі савецкімі байцамі. Яго вачам прадставіўся жажлівы малонак. Немцы забрудзілі, запустілі прадпрыемства. Не было ўжо таго багатага, культурнага і прыгожага камбіната, які быў да вайны. Частку каштоўнага абсталявання немцы загадзя вывезлі ў Германію, частку разбурылі, паламалі, нават выразалі паравыя трубки з котлоў. За час іх «гаспадарання» тут быў і лагер ваеннапалонных, і арыштанцкая, куды саджалі «правініўшыхся», і нават прытон, які быў завален пустымі бутэлькамі ад віна.

Комуністам і комсамольцам, такім чынам, прадстаяў непацаты край работы. І яны энергічна ўзяліся за працу. Адразу-ж пасля аднаўлення і афармлення пярвiчнай партарганізацыі на сходзе было абмеркавана пытанне аб авангарднай ролі комуністаў, аб іх задачах па забеспячэнню чоткай работы рабочых цэхаў і падсобных гаспадарак.

Комуністы энергічна працуюць па стварэнню і згуртаванню рабочага калектыва, па мабілізацыі ўсіх сіл на хутчэйшую ліквідацыю вынікаў нямецкай акупацыі.

Дырэктар камбіната, член партыі Леанід Мацвеевіч Здановіч удзяляе шмат увагі наладжванню бесперабойнай работы прадпрыемства і падняццю заводскай маркі. Гэта стары хлебпёк, працаваў дырэктарам завода і да вайны. Цяпер ён інвалід Айчыннай вайны, узнагароджаны ордэнам Чырвонага Сцяга. Ён кары-

стаецца тут павагай і аўтарытэтам. Яго штодзённа з кіекам у руках бачаць у цэхах, у гаражах, на канішні. Да ўсяго ён прыглядаецца, дае свае заўвагі, прыслухоўваецца да парад і голасу рабочых.

Кандыдат партыі Канстанцін Владзіміравіч Ляскоўскі скалачвае гаспадарку камбіната. Ужо сабраны дэталі і аднаўляюцца пяць аўтамашын. Ствараецца гужавы транспарт; ёсць каля 30 коней, некалькі павозак і камплектаў зброі.

Выключна ў кароткі тэрмін падрыхтавана да пуску першая механізаваная пяркарня. Член партыі тав. Мельцэр, які ўзначальвае калектыў гэтай пяркарні, не чакаў, пакуль яму хто-небудзь адпусціў матэрыял для рамонту, а выкарыстаў для гэтай мэты свае ўласныя магчымасці. Ён забяспечыў сябе бляхай і арганізаваў майстэрні па вырабу форм, адшукаў дошкі на пабудову ваганетаў і г. д.

Вялікую вытворчую працу выконвае кандыдат партыі механік Уладзімір Варшаўскі. Ён нястомна клопаціцца аб уяўдзены шырокай механізацыі працэсаў работы. Колькі прымяняецца каштоўнага вынаходніцтва, рацыяналізатарскіх прапаноў! Сам Варшаўскі не саромеецца чарнавой работы. Ён адшуквае неабходныя дэталі, рамантуе механізмы. 25 ліпеня пушчана ў ход шпрыц-машына, якая дае фармоўку цеста. Дадаткова пускаюцца і чаны. У бліжэйшы час пры дапамозе такой механізацыі будуць вызвалены ад ручной работы 14 чалавек, што дасць магчымасць выкарыстаць іх на іншых вытворчых працэсах, і гэтым самым падняць прадукцыйнасць працы на 9 проц. За лік далейшай механізацыі камбіната можна будзе поўнасцю

загружаць пады пячэй да іх праектнай магутнасці, а гэта ў сваю чаргу павялічыць выпрацоўку пячэй на 50 проц.

Пад кіраўніцтвам партыйнай арганізацыі на прадпрыемстве ўзняўся стэханаўскі рух. Соцыялістычнае спаборніцтва разгортваецца паміж брыгадамі і прафесіямі. Брыгада тав. Маўчанскага выклікала на спаборніцтва брыгаду тав. Батаева. Рабочыя далі слова давесці штодзённую выпрацоўку прадукцыі да 6 тон у змену і падняць яе якасць; даць не менш 45 проц. прыпёку і да мінімума скараціць распыл; знізіць сабекошт прадукцыі на 5 проц.

На прадпрыемстве аб'яднанаход за культуру і санітарыю. Кожная брыгада штодзённа пасля работы аддае 2 гадзіны на ачыстку завода ад смецця і бруду.

Рабочы калектыў завода падхапіў ініцыятыву сталінградскай чэркасаўцаў і абавязуўся дапамагчы ў хутчэйшай адбудове любімага горада Мінска. Хлебпакі ўзялі адзін дом на Першамайскай вуліцы, які адрамантуюць сваімі сіламі. Апрача гэтага кожны ўвольны ад работы час нарыхтуе па 1.500 штук цэглы для аднаўлення разбуранага немцамі жыллёвага фонда горада.

У сваёй паўсудзённым дзейнасці партыйная арганізацыя ўдзяляе вялікую ўвагу палітыка-масавай і выхаваўчай рабоце. На заводзе ўстаноўлены вітрыны газет, арганізавана наглядная прапаганда. Комуністы і комсамольцы сістэматычна чытаюць зводкі савецкага інформбюро, расказваюць рабочым аб падзеях за граніцай. Некалькі гутарак у цэхах і брыгадах правялі ўжо комуніст Ліпец, комсамолка Соф'я Ермаловіч і іншыя.

Якаў Дубравін.

У машынна-трактарнай станцыі

ЛАГОЙСК. Як толькі Чырвоная Армія вызваліла раён ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў, Лагойская МТС прыступіла да аднаўлення сваёй гаспадаркі. Механікі, кавалі і трактарысты вярнуліся ў МТС і пачалі збор і рамонт машын.

На рамонце трактараў добра працуюць тт. Казлоўскі, Сінюковіч, Барткевіч, Акуловіч, Уліцкі, Дрозд, Фалей, Несцяровіч, Ліс, Сонцаў.

Для газавенератарных трактараў падрыхтавана многа чурак. Разам з рамонтам трактараў рамантуецца і сельскагаспадарчы інвентар. Адрамантаван ужо адзін плуг, два культыватары, пяць жняўрака. Адна жняўрака і касілка працуе ўжо ў калгасе «Большэвік».

Кавалі МТС Эдуард Ціхановіч, Кішкурка і Галушка выключна актыўна працуюць на рамонце інвентару і аднаўленні кузні.

З. Ганчар.

Гісторыя рагачоўскіх партызан

РАГАЧОЎ, 29 ліпеня. (БЕЛТА). З глухих лясоў вярнуліся ў свой вызвалены раён рагачоўскія партызаны. За тры гады непрымырнай барацьбы з немцамі савецкія партыёты пусцілі пад адкос каля 200 варажых эшалонаў з войскамі і грузамі, узарвалі дзесяткі мастоў, дэзарганізавалі ў раёне ўсю сувязь, перабілі тысячы нямецкіх салдат і афіцэраў.

Пакуль у памяці свежыя ўспаміны аб днях баявой славы, партызаны рашылі сабраць матэрыялы партызанскага руху. Збіраюцца дакументы аб пройдзеным шляху

кожнага атрада паасобку, аб найбольш паспяховых аперацыях. Вялікую цікавасць прадстаўляюць і матэрыялы партызанскага быту. 25 малонкаў партызанскіх мастакоў удала ілюструюць гэты раздзел.

Першыя два раздзелы гісторыі рагачоўскіх партызан ужо складзены. Выдатна аформленыя, з малюнкамі і фотаздымкамі, яны з'яўляюцца хваляючымі дакументамі аб мужнасці і адвазе савецкіх людзей.

Гатовыя раздзелы гісторыі партызанскага руху ў Рагачоўскім раёне перадаюцца Гомельскаму абласному музею.

Дзевяць дзіцячых дамоў

Немцы разбурылі ўсе дзіцячыя дамы Мінскай абласці. Большасць выхаванцаў яны ўгналі ў Германію. У самім Мінску акупанты «дазволілі» існаванне некалькіх сіроцкіх дамоў, але зусім не забяспечылі іх. Насельніцтва збірала хлеб і іншыя прадукты для дзяцей.

Савецкія патрыёткі, якія працавалі ў гэтых дамах — Марыя Вароніч, Вера Спарніна, выратавалі з гэта 120 малы-

шоў і, падрабіўшы іх дакументы, каля трох год утрымлівалі іх у сіроцкіх дамах да прыходу Чырвонай Арміі.

Зараз у горадзе адчынена ўжо дзевяць дзіцячых дамоў. Большасць выхаванцаў — гэта юныя партызаны, якія страцілі бацькоў, дзеці загінуўшых воінаў. Дзіцячыя дамы забяспечаны прадуктамі; для выхаванцаў атрымана першая партыя дзіцячага адзення і абутку. (БЕЛТА).

МІЖНАРОДНЫ АГЛЯД

2
А
3 АІ
На
ад гс
і зан
насел
(Ізбо
ірбо
Н
ступ
пун
муж
стан
Г
(Ша
авал
гун
ССІ
бая
нас
сяр
су
віс
ляс
за
за
час
мі
па
ці
лі
на
хс
та
ця
не
з
Д
са
ра
ас
р
ч
з
з

Гістарычныя перамогі Чырвонай Арміі, якімі азнаменаваўся мінулы тыдзень, выклікаюць захапленне ў саюзных і дружэствяных нам краінах, злобную роспач і страх у лагерах ворага.

Аб настроях у Германіі паведамляе агенства Рэйтэр, якое канстатуе: «Зноў германская публіка адчула ўсю вастрэнню крызіса на ўсходзе».

Самі немцы забыталіся ў хлусні даадказу. Іх ваенныя паведамленні, якія ніколі не вызначаліся праўдзівасцю, пабілі зараз усе рэкорды бязглуздзіцы і дурнога вымыслу. Так, агенства Трансоцэан перадало аб узяці Беластока Чырвонай Арміяй наступнае: «Совецкая спроба прарыву ў раёне Беластока пацярпела няўдачу. Горад пакінут нашымі вайскамі».

Прысяжны нямецка-фашысцкі ваенны аглядальнік генерал Дзітмар разгублена заяўляе, што ў выніку цяперашніх умоў «патрэбуецца пэўная імправізацыя і некаторыя экстраардынарныя меры, якія супярэчаць германскім разуменням аб рабоце, арганізаванай з улікам далёкіх перспектыву». Генерал Дзітмар гаворыць аб неабходнасці «імправізацыі». Тым самым ён прызнае поўнае крушэнне нямецкіх абараняльных планаў і ўласнай рукой наносіць смяртэльны ўдар па ім-жа створанай легендзе аб «планамерным адступленні» і «эластычнай абароне» германскай арміі.

Германскія войскі панеслі за мінулы тыдзень нечуваная паражэнні. Усе спробы нямецкага камандавання спыніць пабеданоснае наступленне Чырвонай Арміі пацярпелі няўдачу. Немцы ўпорна чапляліся за кожны населены пункт, за кожны абараняльны рубяж, уводзілі ў бой новыя і новыя войскі. Чырвоная Армія зламала супраціўленне ворага, сакрушыла яго абарону і дабілася сапраўды выдатных поспехаў. Люблін, Пскоў, Дэмблін, Нарва, Беласток, Дзвінск, Рэжыца, Станіслаў, Львоў, Шауляй, Перамышль, Яраслаў, Брэст—такія вынікі баёў за тыдзень.

Немцам зараз зусім не да «далёкіх перспектыву». Яны сударгава шукаюць выхаду з тупіка. Яны ўсімі сіламі і сродкамі імкнуцца затармазіць развіццё падзей, дабіцца перадышкі. «Тое, што нам патрэбна зараз,—істэрычна крычыць Дзітмар,—гэта—час».

Лёгка зразумець тугу гітлераўцаў па часе. У выніку наступлення Чырвонай Арміі яны страцілі ўсякую магчымасць «манеўрыраваць прасторай» і «мяняць яе на час». Імкліваць наступлення совецкіх войск пазбавіла немцаў і прасторы, і часу. Мала таго, немцы пазбавіліся многіх дзесяткаў дывізій, якія поўнаасцю выведзены са строю. Крызіс рэзерваў пачаў адчувацца немцамі з асаблівай вострынёй. Гітлер, праўда, аб'явіў, у які раз, новую «татальную мабілізацыю».

Але гэты чарговы блэф—толькі новы доказ вайстрэйшай няхваткі рэзерваў.

Паспяховае наступленне со-

вецкіх войск стварыла для немцаў дадатковыя затрудненні на Захадзе, дзе ўзмацняюць нажым на гітлераўскую абарону саюзныя войскі.

Новыя сакрушальныя ўдары, нанесеныя Чырвонай Арміяй па ворагу, рэзка пагоршылі ваенна-стратэгічнае становішча Германіі і ў такой-жа меры палепшылі прадпасылкі для нанясення аб'яднаных удараў па гітлераўскай Германіі галоўнымі сіламі саюзных дзяржаў.

Мінулы тыдзень азнаменаваўся падзеяй буйнейшага ваеннага і палітычнага значэння. Чырвоная Армія і дзеючая на совецка-германскім фронце польская армія ў выніку паспяховых баёў супроць нямецка-фашысцкіх захопнікаў перасеклі совецка-польскую граніцу і ўступілі на тэрыторыю Польшчы, паклаўшы тым самым пачатак вызваленню польскага народа ад нямецкай акупацыі.

Гэтая вестка была спаткана з найвялікшай радасцю польскім народам, які бачыць у Чырвонай Арміі армію-вызваліцельніцу, як бачыць у Совецкім Саюзе вернага друга, які імкнецца да адраджэння Польшчы ў якасці свабоднай, незалежнай, моцнай, дэмакратычнай дзяржавы. Свае адносіны да Польшчы і барацьбы польскага народа Урад Совецкага Саюза выказаў у спецыяльнай заяве, апублікаванай па яго даручэнню Народным Камісарыятам Замежных спраў.

Польскі народ чакаў прыходу Чырвонай Арміі. Яе гераічная барацьба, у выніку якой фронт перашагнуў праз польскую граніцу, паслужыла магучым стымулам для аб'яднання і згуртавання ўсіх патрыятычных, антыфашысцкіх, дэмакратычных сіл польскага народа. Яркім выражэннем гэтага згуртавання з'явілася ўтварэнне Краёвай Радай Народнай (Польскі Нацыянальны Совет) Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення ў якасці часовай выканаўчай улады для кіраўніцтва барацьбой польскага народа, забеспячэння яго незалежнасці і аднаўлення Польскай дзяржавы.

Утварэнне Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення, у які ўвайшлі шырока вядомыя і папулярныя ў краіне прадстаўнікі дэмакратычных, антыфашысцкіх палітычных партый і грамадскіх груп, было як нельга больш своечасовым у сувязі з цяперашняй абстаноўкай. Вызваленне Польшчы патрабуе неадкладнага стварэння польскай адміністрацыі, тым больш, што Совецкі Саюз, які гатоў аказаць і аказвае ўсямерную дапамогу Польшчы ў яе слаўнай барацьбе за сваё вызваленне, не мае намеру ўстанаўліваць на вызваленнай польскай тэрыторыі сваёй адміністрацыі, лічачы, што гэта—справа польскага народа.

Совецкі ўрад, верны сваёй палітыцы павягі да суверэнных правоў польскага народа, заключыў з Польскім Камітэтам Нацыянальнага Вызвалення пагадненне аб адносінах паміж Совецкім Галоўнакамандуючым і польскай адміністра-

цыяй. Гэтае Пагадненне раскрывае шырокую перспектыву баявога садружства і плённага супрацоўніцтва паміж народамі СССР і Польшчы.

Само сабой зразумела, што падзеі, звязаныя з Польшчай,—самы факт пачатку вызвалення польскай зямлі, пазіцыя, занятая Совецкім Саюзам, утварэнне Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення—не маглі не выклікаць самых шырокіх водгукаў у сусветным друку. Калі падсумаваць гэтыя водгукі,—яны даволі шырока былі апублікаваны ў совецкім друку,—можна прыйсці да вываду, што найбольш дзяржавы і аб'ектыўныя аглядальнікі лічаць цяперашняе развіццё падзей адпавядаючым як інтарэсам саюзных дзяржаў, інтарэсам агульнай барацьбы свабодалюбівых народаў супроць гітлераўскай Германіі, так і інтарэсам польскага народа. Зусім-жа відавочна, што згуртаванне антыгітлераўскіх сіл у Польшчы, адраджэнне моцнай і незалежнай Польшчы, яе цеснае ваеннае супрацоўніцтва з Совецкім Саюзам наносіць жорсткі ўдар па гітлераўскай Германіі, набліжаючы гадзіну поўнага разгрому агульнага ворага ўсіх свабодалюбівых народаў.

Прагрэсіўныя элементы польскай эміграцыі сустрэлі паведамленне аб утварэнні Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення з найвялікшай радасцю.

Але дарэмна было-б, зразумела, чакаць аб'ектыўнай ацэнкі з боку рэакцыйнай польскай эміграцыі, якая, следуючы сваім вузкім эгаістычным групавым інтарэсам, тармазіла развіццё антыгітлераўскага руху ў Польшчы, зрывала барацьбу польскага народа і сабатыравала збліжэнне з Совецкім Саюзам. Нядаўна здагадацца, што вестка аб утварэнні Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення выклікала ў гэтых колах шалёнае выццё. Пра славу тая радзістанцыя „Світ“, як ірад эмігранцкіх лісткаў, паспяшалася абвясціць Польскі Камітэт Нацыянальнага Вызвалення „кучкай узурпатару“, і, не грэбуючы ні паклёпам, ні хлуснёй, усяляк спрабуе дыскрэдытыраваць Камітэт, адмаўляючы наперакор відавочнай сапраўднасці, уплыў і папулярнасць яго ў краіне. Аднак без цяжкасці можна заўважыць, што за гэтым усім хаваюцца страх і бяссільная злосьць банкрутаў, якія бачаць поўны правал сваіх планаў рэстаўрацыі панскай, імперыялістычнай Польшчы.

Польшча перажывае зараз гістарычныя дні. Зусім натуральна, што далейшае вызваленне польскай тэрыторыі выкліча яшчэ большы ўздэм у польскім народзе, паскорыць працэс адраджэння новай, дэмакратычнай, моцнай і незалежнай Польшчы. У гэтую Польшчу дзверы адчынены толькі сапраўдным польскім патрыётам, тым, каму сапраўды дорага справа польскага народа, хто шчыра імкнецца да стварэння моцнай, незалежнай, дэмакратычнай Польскай дзяржавы, хто гатоў стаць у рады змагароў за свабоду і незалежнасць Польшчы, аб'ед-

наўшыся вакол Польскага Камітэта Нацыянальнага Вызвалення. Аб гэтым з усёй яснасцю сказана ў Маніфэсце Камітэта, * * *

З часу няўдалага замаху на Гітлера прайшло больш тыдня, а дагэтуль падзея гэта ахутана густым і вельмі падазронным туманам. Гітлераўцы яўна баяцца раскрыць усю справу.

Упершыню загаварыў аб ім Гебельс 26 ліпеня. Да таго ён маўчаў, прыдумваючы, як відаць, найбольш праўдападобнае тлумачэнне гэтай падзеі. Паводле слоў Гебельса, арганізатар выбуху палкоўнік граф фон-Штауфенберг прыбыў з Берліна ў стаўку Гітлера са звычайным дакладам. Свой партфель палкоўнік паставіў на падлозе ля ломбернага стала, за якім сядзеў Гітлер. У партфелі знаходзілася ўзрыўчатое вешчачство... Незразумела, як удалося Штауфенбергу выйсці, пакінуўшы партфель у памяшканні. Адразу пасля выбуху Штауфенберг быццам-бы паліцеў у Берлін.

Загаворшчыкі ў Берліне зрабілі будынак рэйхсвера на Бендлерштрэсе сваёй штабкватэрай. Яны абвясцілі, што Гітлер забіты, і загадалі эсесаўцам-ахраннікам ацапіць будынак. Камандзір батальёна малады афіцэр Рэмер нібы западозрыў генералаў і кінуўся да Гебельса за растлумачэннямі. Гебельс раскавае, што ён злучыў Рэмера з Гітлерам па тэлефону. Рэмер атрымаў загад расправіцца на месцы з загаворшчыкамі. Штауфенберг быў тут-жа расстрэлен, а генерал-палкоўнік у адстаўцы Бек, які быў некалі начальнікам генеральнага штаба германскай арміі, застрэліўся. Апрача іх, кіраўнікамі заговору былі быццам-бы генерал ад інфантэрыі Ольбрыхт і генерал-палкоўнік Гепнер.

Супярэчлівы і недаставерны расказ Гебельса спрабуе прадставіць кіраўніцтва заговору «кучкай» ваенных адшчэпенцаў, пазбаўленых усялякага уплыву ў германскай арміі. Але са слоў самога Гебельса вынікае, што палкоўнік фон-Штауфенберг займаў відны пост у германскім генеральным штабе, арганізоўваў рэзервы і быў блізка да Гітлера

Уразрэз з Гебельсам у чарговым сваім радзе гаворыць, што «к становішча, якое займае здрадніцаў у нашай а дае гэтаму заговору а значэнне...»

Гітлераўская «права» спрабуе запэўніць, што гаворы прымала ўдзел у вузкім коле нямецкіх вале арышты і расстрэ праводзіць Гімлер, ахававолі шырокае коле.

Справа не абмяжо генераламі. Паведам арыштах сярод дыпламатычнаўнікаў. Пад падаз узяты відныя прамыслова-фінаансісты. Расстрэлены Шахта фон-Шэрфенберг.

Супроць Гітлера яго ўчарашнія староннікуны. Шчыліна прайшла фашысцкі лагер. За ўсё не Гітлера стаяць тыя, раканаўся ў тым, што вішча Германіі безвы Гэта зусім не «кучка» людзі, якія маюць уплышчыскай Германіі, і жаданой пагібелі Гітлера ваць сваё становішча, спіталы і сваё жыццё.

скай газета «Таймс» аб праграме заговору «Германскія генералы ввалі спыніць безнадзейнарацьбу на любых умовамаглі-б быць ім прадастераможцамі, у надзеятываць усё, што магловыратавана ад знішчэнняпрыватнасці, германскія ралы дагаварыліся памбой захаваць існаванне небудзь зародку іх «святых»—арміі».

Замах нанёс велішкоду і без таго парурэпутцыі Гітлера. Ягоробіць цяпер сударгавмаганні, каб выправіцьвішча. Віну за паражасовецка-германскім ўжо ўзвальваюць на зшчыкаў.

Усе падзеі ва ўнужыці Германіі—і замагавор, і арышты, і расімабілізацыя—усё гэдаргі раненага фашызвера. Яны сведчаць топрацэсах распаду. Татрасстрэлы не могуцьмаць гэтыя працэсы. Ірот, яны іх паскараюць

Агляда
РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛ

БЕЛАРУСКИ ДЗЯРЖАЎНЫ ПОЛІТЭХНІКУ
У ГОРАДЗЕ МІНСКУ
РЫХТУЕ ТЭХНІКАУ
ПА ТОРФАМЕХАНІЗМАХ, ГІДРАТЭХНІКАУ, ЭЛЕКТРАТЭХНІКАУ, ТАПОГРАФАУ І ПЛАНАВІКОУ-ЭКАНАМІСТАУ.
АБ'ЯЎЛЯЕ НАБОР СТУДЭНТА
на 1 і 2 курсы тэхнікума і КУРСАНТАУ НА ПАДРЫХОУ КУРСЫ для паступлення на 1 і 2 курсы.
Прымаюцца асобы, скончыўшыя 7, 8, 9 класаў, ва ўзросце 14 да 35 год.
Прыём заяў на курсы—да 15-га жніўня, у тэхнікум-даверасня.
Студэнты і курсанты забеспечваюцца стыпендыяй, харчаваннем і інтэрнатам. Навучанне бясплатнае.
Паступаючыя прадстаўляюць **НАСТУПНЫЯ ДАКУМЕНТЫ** даведкі, іх замяняючы: заяву, дакумент аб асвеце, даведкі ўзросце і аўтабіяграфію.
Дакументы прадстаўляюцца па адрасу: гор. Мінск, вуліца Пушкіна, 59, Політэхнікум.
ДЫРЭКЦЫЯ.
АДДЗЕЛ АБ'ЯЎ газеты „ЗВЯЗДА“ ПАЧАЎ ПРЫЁМ АН
Звяртацца: горад Мінск, Дом друку, вуліца Пушкіна (трэці паверх), «аддзел аб'яў».